

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

**Landelijke Jaarcijfers 2015:
Prevalentieonderzoek ziekenhuizen
Topklinische ziekenhuizen
Thema beoordeling antibioticagebruik**
PREZIES – versie: augustus 2016
Documentversie: 1.0

Inhoudsopgave

Rapportage PREZIES Prevalentiestudie Thema beoordeling antibioticagebruik 2015. Topklinische ziekenhuizen.....	3
Tabel AB1a. Aantal deelnemende ziekenhuizen en patiënten aan het thema	3
Tabel AB1b. Gebruik antibiotica.....	3
Tabel AB2. Niveau besluitvorming (AB1)	4
Tabel AB3a. Niveau besluitvorming - Wel antibiotica.....	5
Tabel AB3b. Niveau besluitvorming - Geen antibiotica	5
Tabel AB4. Toedieningsvorm antibioticum	5
Tabel AB5. ATCgroep antibioticum (alle antibiotica opgeteld).....	6
Tabel AB6. Besluitvorming per specialisme, alleen eerste antibioticum (AB1)	7
Tabel AB7. Onjuiste keuze per ATCgroep antibioticum, alleen eerste antibioticum (AB1)	8

Rapportage PREZIES Prevalentiestudie
Thema beoordeling antibioticagebruik 2015.
Topklinische ziekenhuizen.

Tabel AB1a. Aantal deelnemende ziekenhuizen en patiënten aan het thema

	Topklinische ziekenhuizen
	N
Aantal ziekenhuizen	15
Aantal patiënten	4182

Tabel AB1b. Gebruik antibiotica

	Topklinische ziekenhuizen	
	N ¹	% ²
Ja	1311	31,3
Nee	2871	68,7

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB2. Niveau besluitvorming (AB1)

Niveau besluitvorming	Topklinische ziekenhuizen	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	3901	93,3
1.1 Geen AB* in gebruik en geen infectie	2766	66,1
1.2 Geen AB in gebruik, wel een infectie, geen AB nodig	76	1,8
1.3 AB in gebruik, wel een infectie, wel AB nodig en juiste keuze	881	21,1
1.4 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD* nodig en juiste keuze	178	4,3
Onjuiste beslissing	43	1,0
2.1 Geen AB in gebruik, wel infectie en wel AB nodig	5	0,1
2.2 AB in gebruik, wel infectie en geen AB nodig	6	0,1
2.3 AB in gebruik, geen infectie, geen profylaxe of SOD/SDD nodig	32	0,8
Onjuiste keuze	98	2,3
3.1 AB in gebruik, wel infectie, wel AB nodig en onjuiste keus	86	2,1
3.2 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD nodig en onjuiste keus	12	0,3
Te weinig informatie	140	3,3
4.1 Geen AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	15	0,4
4.2 Geen AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	9	0,2
4.3 AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	18	0,4
4.4 AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	86	2,1
4.5 AB in gebruik, geen infectie, te weinig informatie of profylaxe of SOD/SDD nodig is	12	0,3

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

* AB, antibioticum; SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB3a. Niveau besluitvorming - Wel antibiotica

Wel antibiotica	Topklinische ziekenhuizen					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Juiste beslissing	1059	80,8	281	84,9	46	83,6
Onjuiste beslissing	38	2,9	7	2,1	4	7,3
Onjuiste keuze	98	7,5	31	9,4	2	3,6
Te weinig informatie	116	8,8	12	3,6	3	5,5

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie**Tabel AB3b. Niveau besluitvorming - Geen antibiotica**

Geen antibiotica	Topklinische ziekenhuizen	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	2842	99,0
Onjuiste beslissing	5	0,2
Onjuiste keuze	0	0,0
Te weinig informatie	24	0,8

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie**Tabel AB4. Toedieningsvorm antibioticum**

Toediening antibioticum	Topklinische ziekenhuizen					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Intramusculair	3	0,2	0	0,0	0	0,0
Intraveneus	809	61,7	230	69,5	34	61,8
Oraal	499	38,1	101	30,5	21	38,2

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB5. ATCgroep antibioticum (alle antibiotica opgeteld)

ATCgroep	Topklinische ziekenhuizen	
	N ¹	% ²
Amfenicolen	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	37	2,2
Betalactamase-gevoelige penicillines	26	1,5
Betalactamase-resistente penicillines	76	4,5
Carbapenem-antibiotica	34	2,0
Cefalosporines van de eerste generatie	100	5,9
Cefalosporines van de tweede generatie	126	7,4
Cefalosporines van de derde generatie	218	12,8
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	298	17,5
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	46	2,7
Fluorochinolonen	207	12,2
Glycopeptiden	35	2,1
Imidazoolderivativen	107	6,3
Kortwerkende sulfonamiden	0	0,0
Lincosamiden	72	4,2
Macroliden	43	2,5
Middellangwerkende sulfonamiden	6	0,4
Monobactam-antibiotica	0	0,0
Overige antibacteriële middelen	35	2,1
Overige chinolonen	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	121	7,1
Polymyxines	0	0,0
Rifampicines	17	1,0
SOD/SDD*	35	2,1
Steroïde antibacteriële middelen	0	0,0
Streptograminen	23	1,4
Tetracyclines	35	2,1
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	3	0,2
Totaal	1700	100,0

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB6. Besluitvorming per specialisme, alleen eerste antibioticum (AB1)

Specialisme	Topklinische ziekenhuizen								
	N ¹	Juiste beslissing ²	% ³	Onjuiste beslissing ²	% ³	Onjuiste keuze ²	% ³	Te weinig informatie ²	% ³
Anesthesiologie	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Cardiologie	87	77	88,5	0	0,0	5	5,7	5	5,7
Cardio-thoracale chirurgie	10	9	90,0	0	0,0	0	0,0	1	10,0
Dermatologie	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Heelkunde	270	213	78,9	13	4,8	21	7,8	23	8,5
Hematologie	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Interne Geneeskunde	270	217	80,4	4	1,5	25	9,3	24	8,9
Keel-neus-oor	7	4	57,1	0	0,0	2	28,6	1	14,3
Kindergeneeskunde	38	28	73,7	1	2,6	3	7,9	6	15,8
Longziekten en tuberculose	215	162	75,3	9	4,2	23	10,7	21	9,8
Neurochirurgie	8	7	87,5	1	12,5	0	0,0	0	0,0
Neurologie	49	36	73,5	1	2,0	4	8,2	8	16,3
Obstetrie en gynaecologie	20	15	75,0	0	0,0	1	5,0	4	20,0
Oncologie	48	43	89,6	2	4,2	0	0,0	3	6,3
Oogheelkunde	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Orthopedie	105	93	88,6	2	1,9	6	5,7	4	3,8
Plastische chirurgie	4	3	75,0	1	25,0	0	0,0	0	0,0
Traumatologie	3	3	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Urologie	51	39	76,5	2	3,9	2	3,9	8	15,7
Geriatricie	43	36	83,7	0	0,0	5	11,6	2	4,7
MDL*	55	49	89,1	1	1,8	0	0,0	5	9,1
Reumatologie	8	6	75,0	0	0,0	1	12,5	1	12,5
Neonatologie	9	9	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Onbekend	8	7	87,5	1	12,5	0	0,0	0	0,0
Mix	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

¹ Totaal aantal patiënten

² Aantal patiënten per categorie

³ Percentage patiënten per categorie

* MDL, Maag-darm-lever

Tabel AB7. Onjuiste keuze per ATCgroep antibioticum, alleen eerste antibioticum (AB1)

ATCgroep	Topklinische ziekenhuizen		
	N ¹	Onjuiste keuze ²	% ³
Amfenicolen	0	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	21	1	4,8
Betalactamase-gevoelige penicillines	24	1	4,2
Betalactamase-resistente penicillines	64	3	4,7
Carbapenem-antibiotica	31	0	0,0
Cefalosporines van de eerste generatie	91	6	6,6
Cefalosporines van de tweede generatie	109	9	8,3
Cefalosporines van de derde generatie	175	23	13,1
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	274	18	6,6
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	37	0	0,0
Fluorochinolonen	136	19	14,0
Glycopeptiden	27	0	0,0
Imidazoolderivaten	29	3	10,3
Kortwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Lincosamiden	50	6	12,0
Macroliden	33	0	0,0
Middellangwerkende sulfonamiden	3	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0	0,0
Overige antibacteriële middelen	30	0	0,0
Overige chinolonen	0	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	111	7	6,3
Polymyxines	0	0	0,0
Rifampicines	5	1	20,0
SOD/SDD*	18	0	0,0
Steroïde antibacteriële middelen	0	0	0,0
Streptograminen	9	0	0,0
Tetracyclines	32	1	3,1
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	2	0	0,0
Totaal	1.311	98	7,5

¹ Totaal aantal patiënten

² Aantal patiënten per categorie

³ Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination